

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
E0	Gem H4	E0: 3/10			Gem. H4	
1	Schriftelijk	E1: 2/10	135 min	C1, C2 en C3	SE 1 Systeem Aarde (H1 tm H3) (CE) + (H4) (SE)	TW 1
2	Schriftelijk	E2: 2/10	135 min	E1 en E2	SE 2 Wonen in Nederland (CE) Optioneel excursie Water	TW 2
3	Schriftelijk	E3: 3/10	150 min	A1, B2, C2, D1 en E1	SE 3 Alle stof voor het centraal eindexamen (CE), toepassing Brazilië (domein D)	TW 3

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
0	Gem. H4	E0: 1/5				Havo 4
1	Schriftelijk	E1: 1/5	135 min	A B C D	Basisvaardigheden: Alles Persoon en Rechtspersoon: Alles behalve H7 en H11 Interne Organisatie en Personeelsbeleid: Alles Investeren en Financieringen: H18, H19 en H20	TW1
2	Schriftelijk	E2: 1/5	135 min	A B C D E	Basisvaardigheden: Alles Van persoon tot Rechtspersoon: H7 en H11 Personeelsbeleid: H16 Investeren en Financieringen: H17 Marketing: Alles	TW2
3	Schriftelijk	E3: 2/5	180	A F G	Basisvaardigheden: Alles Financieel Beleid: Alles Verslaggeving: Alles	TW3

Opmerking:

De toetsen kunnen opgeknipt worden in kleinere delen, dit ter beoordeling van de docent. Dit wordt tijdig medegedeeld. De wegingen van de deoltoetsen worden in de studiewijzer opgenomen.

Er mag bij het SE en het CE alleen gebruik gemaakt worden van een gewone rekenmachine.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
0	Gem. H5	E0: 8/20			Gemiddelde SE uit H4	
1	Schriftelijk	E1: 4/20	135 min	A1, A5, A6, A7, A8,A9, A13 B1, B2, C1, D1, D3,E1,E2, E3, E4, F1, F2	deel 4 H2 Cellen deel 4 H3 Onderzoek doen deel 4 H4 Voortplanting deel 5 H9 Erfelijkheid deel 5 H10 Evolutie	TW1
2	Schriftelijk	E2: 4/20	135 min	A1, A5, A6, A7, A8,A9, A12, B2, B3, B4, B5, C3, D2, D3, F2, F3,	deel 4 H1 Gedrag deel 4 H3 Onderzoek doen deel 4 H7 Soorten en relaties deel 4 H8 Ecosysteem en evenwicht deel 5 H11 Transport deel 5 H12 Gezondheid	TW2
3	Schriftelijk	E3: 4/20	135 min	A1, A5, A6, A7, A8,A9, A12 B2, B3, B4, B6, B7, B8, C2, C3, D4, F1, F2,F3	deel 4 H3 Onderzoek doen deel 4 H5 Voeding en energie deel 4 H6 Voeding en vertering deel 4 H8 Ecosystemen en evenwicht deel 5 H10 Evolutie deel 5 H12 Transport deel 5 H13 Gaswisseling en uitscheiding deel 5 H14 Reageren	TW3

Opmerkingen:

Er is een speciale biologie KWT voor examenkandidaten. Zie Magister ELO voor het programma hiervan.

Voor elke toets is de vaardigheid in het gebruik van de Binas vereist. Deze wordt bij het SE verstrekt.

Een grafische rekenmachine mag niet worden gebruikt.

Stofomschrijving C.E.:

zie examenblad.nl/havo/biologie/syllabus

oets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
0	Gem. H4	E0: 2/10				
1	Schriftelijk	E1: 2/10	120 min	D	Schrijfvaardigheid	TW 1
2	Mondeling	E2: 2/10	10 min	C	Spreekvaardigheid	TW 2
3	Kijk- en luistertoets	E3: 2/10	60 min	B	Kijk- en luistervaardigheid	TW 2
4	Schriftelijk	E4: 2/10	120 min	E	Literatuur	TW 3

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen: domein A: leesvaardigheid, domein B: kijk-en luistervaardigheid, domein C: spreek- en gespreksvaardigheid, domein D: schrijfvaardigheid, domein E: literatuur, domein F: oriëntatie op studie en beroep.

Voor de toetsen E1, E2 en E4 kan de leerling een soepeler norm verdienen door voor een toets over de Examenswörterliste een cijfer van 6,0 of hoger te scoren.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
1	Gem. H4	E0: 1/5				
2	Schriftelijk	E1: 1/5	135 min	B/C H I	Schaarste & Ruil: H1 Welvaart en groei: H12, H13 Goede tijden, slechte tijden: H14 t/m H17	TW1
3	Schriftelijk	E2: 1/5	135 min	B/C D F E G	Schaarste & Ruil: H1 Markten: H2 t/m H6 Samenwerken en onderhandelen H7, H8 Ruilen over de tijd: H10, H11 Risico en informatie: H9	TW2
4	Schriftelijk	E3: 2/5	135 min	D/E/F/G/ H/I	Alle domeinen m.u.v. domeinen B/C Schaarste & Ruil	TW3

Opmerking:

Er mag bij het SE en het CE alleen gebruik gemaakt worden van een gewone rekenmachine.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
1	Spreekvaardigheid	E1: 3/12	30	C	Mondeling examen dat in drietallen wordt gedaan. Plaats en tijdstip worden 1 week van tevoren bekend gemaakt.	TW1
2	Literatuur 1*	E2: 1/12	45	E	Klassikaal gelezen boek. De toets wordt tijdens de les afgenomen	okt
3	Literatuur 2*	E3: 1/12	45	E	Klassikaal gelezen boek. De toets wordt tijdens de les afgenomen	dec
4	Luistervaardigheid	E4: 3/12	90	B	Deze toets wordt klassikaal buiten de toetsweek afgenomen op een door het Cito bepaald moment- zie jaaragenda.	TW2
5	Literatuur 3*	E5: 1/12	90	E	Individueel gekozen boek uit een voorgeselecteerde lijst. Hierover wordt individueel een boekverslag geschreven tijdens de les.	mrt
6	Schrijfvaardigheid	E6: 3/12	135	D	Het schrijven van een formele tekst. Gebruik van een door school verstrekt woordenboek en het persoonlijk schrijfdossier is toegestaan.	TW3

* Indien de literatuurtoetsen ingehaald of herkanst worden, wordt door de docent een nieuw boek opgegeven.

Leerlijnen vanuit V6 en H5 naar leerjaar 1

De onderbouwjaren zijn bij het vak Engels voornamelijk bedoeld voor het opbouwen van basiskennis en het aanleren van de basisvaardigheden. Hierdoor zijn de weggingen tussen onderbouw- en bovenbouwprogramma's niet volkomen gelijk. In de bovenbouw ligt de focus voornamelijk op het uitbouwen van de vaardigheden. Leesvaardigheid (het examenonderwerp voor Engels) komt in alle leerjaren terug.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
E1	Schriftelijk	3/12	135 min.	D	Schrijftoets: Op kunnen stellen van een zakelijke en persoonlijke brief, toepassen van briefconventies in het Frans. (Gebruik woordenboek en grammatica kaart toegestaan)	TW 1
E2	Mondeling	3/12	40 min.	C	Spreektoets: Het spreekvaardigheid niveau van de leerlingen wordt beoordeeld aan de hand van dialogen, monologen en het omschrijven van voorwerpen in het Frans.	TW 2
E3	Luistertoets	3/12	2x25 min.	B	Kijk- en luistertoets: de kijk- en luistervaardigheid van de kandidaat wordt beoordeeld d.m.v. een kijk- en luistertoets van het CITO.	Adviesdatum CITO
E4	Schriftelijk	1/12	90 min.	A	Toets tekstbegrip: Er wordt een toets tekstbegrip afgenomen, daarin zijn structuurwoorden en examenvocabulaire verwerkt.*	P3
E5	Schriftelijk	2/12	90 min.	E	Literatuurtoets: Er vindt een toets plaats over een boek dat in leesgroepjes is gelezen.	TW 3

domeinen moderne vreemde talen:

- A leesvaardigheid
- B kijk- en luistervaardigheid
- C gespreksvaardigheid
- D schrijfvaardigheden
- E literatuur
- F Oriëntatie op studie en beroep

* Gedurende periode 1 t/m 3 worden toetsen examenidoom afgenomen en werken de leerlingen aan FluentU. Wie aan de maximale eisen voldoet (d.w.z. gem. score tussen 8,0 en 10) wordt beoordeeld volgens de soepelste N-term. Wie scoort tussen de 6,0 en 8, 0 wordt beoordeeld volgens een gemiddelde N-term en wie gemiddeld onder de 5,0 scoort wordt beoordeeld volgens de strengste N-term.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
1	Schriftelijk	E0 : 2/11		AB	SE HAVO 4	HAVO 4
2	Schriftelijk	E1 : 3/11	135 min	ABD	H10, 11, 12 (plus herhaling H3 t/m 9)	TW 1
3	Schriftelijk	E2 : 3/11	135 min	ABD	Historische context Engeland 1600-1900 en Duitsland 20 ^e eeuw (plus herhaling H3 t/m 12)	TW 2
4	Schriftelijk	E3 : 3/11	135 min	ABD	Historische context Nederland 1948-2008 (plus herhaling H3 t/m 12 en historische contexten)	TW 3

In iedere periode bestaat de mogelijkheid om een opdracht af te nemen waarbij de n-term wordt bepaald.

Stofomschrijving CE:

Domein A: historisch besef + Domein B: Oriëntatiekennis

Zie voor volledige beschrijving: examenblad.nl → examenprogramma geschiedenis HAVO

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
0	SE H4	E0: 1/20	60 min	ABC	Digitaal examen Burgerlijke cultuur	is afgenomen in 4H
1	computer	E1: 1/20	90 min	ABC	Digitaal examen Cultuur v/h moderne	TW 1
2	presentatie	E2: 4/20	60 min	ABC	Proces + presentatie periode Moderne	half november
3	computer	E3: 1/20	120 min	ABC	Digitaal examen Burgerlijk, Moderne en Massa	TW 2
4	presentatie	E4: 3/20	30 min	ABC	Voortgang proces eindwerk (tussentijds)	eind januari
5	presentatie	E5: 8/20	60 min	ABC	Proces + presentatie eindwerk Kunst	half maart
6	computer	E6: 2/20	150 min	ABC	Digitaal examen Burgerlijk, Moderne en Massa	TW 3

Het vak Kunst kent geen centraal praktisch examen. Er wordt alleen een (digitaal) centraal examen afgenomen in het deelvak Kunst (algemeen).

SE en CE tellen 50/50 mee in het examencijfer.

Om die reden is het gewicht van het praktisch werk in het schoolexamen 15/20 (75%) en het gewicht van de theorie 5/20 (25%).

Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
A Vaardigheden	De kandidaat kan op verantwoorde wijze in bewegende en regelende rollen deelnemen aan de bewegingscultuur.	
B Bewegen	De kandidaat kan deelnemen aan een variëteit aan bewegingsactiviteiten, waarbij het gaat om: - verbreding (leren van nieuwe activiteiten) en verdieping (qua niveau, taken en contexten) van bewegingsactiviteiten die in de onderbouw zijn aangeboden; - minimaal vier verschillende door de kandidaat te kiezen bewegingsactiviteiten uit een door school gedaan aanbod voor de activiteitengebieden spel, turnen, atletiek, bewegen op muziek en zelfverdediging.	
C Bewegen en regelen	De kandidaat kan ondersteunende en leidinggevende rollen in bewegingssituaties vervullen, waarbij het gaat om: - bewegingssituaties inrichten, op gang brengen en op gang houden; - minimaal twee door de leerling te kiezen rollen van instructeur, coach, scheidsrechter en organisator.	
D Bewegen en gezondheid	De kandidaat kan op basis van eigen ervaring en inzicht in de betekenis van sport en bewegen voor de gezondheid in brede zin, verantwoord omgaan met belasting en risico's in bewegingssituaties. Hierop aansluitend een programma kiezen dat past bij de eigen mogelijkheden.	
E Bewegen en samenleving	De kandidaat kan op grond van inzicht in de kenmerken van het aanbod en in de eigen wensen en mogelijkheden ten aanzien van sportdeelname een bewuste keuze maken uit het aanbod aan sport en bewegen in de samenleving.	
L.O. Sport oriëntatie	Het vak L.O. wordt afgesloten op basis van inzet en aanwezigheid. Bij meer dan 2 gemiste lessen dient er ingehaald te worden.	Gehele jaar

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
1	Werkstuk	E1: 2/10		A	Wat is maatschappijleer? Analyseer een maatschappelijk probleem aan de hand van het analysemodel uit het boek.	Wk 38
2	Debat	E2: 2/10		A, C	Parlementaire democratie. Debatteer namens een politieke stroming over een actueel maatschappelijk vraagstuk.	Wk 45
3	Schriftelijke toets	E3: 4/10	90 min	A, B, C	Rechtstaat & Parlementaire democratie.	TW 2
4	Schriftelijk/Video/Audio	E4: 2/10		A, D, E	Pluriforme samenleving & Verzorgingsstaat. Interview iemand over cultuur en/of de verzorgingsstaat (op basis van de theorie uit het boek) en deel je bevindingen door middel van een vlog, tijdschriftartikel of podcast.	Wk 11

5 HAVO MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN 2022-2023

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
EO	Gem. H4	EO: 2/10		A t/m F	Gemiddelde SE H4	
1	Schriftelijk	E1: 2/10	90 min	B, C, D, E, G	SE HS 4 & 6 Politiek in theorie en praktijk. Kennis van HS3 maatschappijleer wordt bekend verondersteld.	TW1
2	Schriftelijk		45 min	A	Voortoets hoofd- en kernconcepten, N-term bepaling.	Week 50
3	Schriftelijk	E2: 3/10	135 min	B, C, F	SE HS 7 en 8 Vorming en Verhouding	TW2
4	Schriftelijk	E3: 3/10	135 min	A, B, C, D, E, F, G	SE HS over alle CE-stof (HS 1 t/m 9)	TW3

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
0	Gem. H4	E0: 5/15			Cijfer van de E-opdrachten/toetsen uit Havo 4	
1	Schriftelijk	E1: 2/15	90 min	B2 1 t/m 4 E1-6	Module Stoffen & atomen (SA) (incl. herhaling module Elektriciteit (EL))	TW 1
2	Schriftelijk	E2: 2/15	90 min	C1 3 t/m 6 C2 1 t/m 2 E1 1, 3 t/m 6	Module Astrofysica (AS) (incl herhaling module Mechanica (ME))	TW 2
3	Project	E3: 1/15	20 SLU	B3, E2, F of G2	Module Keuzethema 2 (KT-2) : automatisering (KT-A), optica (KT-O), biofysica (KT-B) of geofysica (KT-G)	Week 4/5/6
4	Schriftelijk	E4: 5/15	120 min	A, B1, B2, C1, C2, D1, E1, G1 en H	Module Examen doen (EX)	TW 3

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
0	Gem. H4	E0: 2/20		D	SE 4 HAVO; Argumentatie	4 HAVO
1	Inleveropdracht				Boekverslag 5	42
2	Discussie	E1: 4/20	20 min	B,D	Discussie in discussiegroepen over een van tevoren bestudeerd onderwerp	TW 1
3	Inleveropdracht				Boekverslag 6	48
4	Schrijfopdracht literatuur	E2: 2/20	45 min	E	Essay n.a.v. gelezen literair werk	50
5	Inleveropdracht				Boekverslag 7	2
6	Schrijfvaardigheid (op computer)	E3: 7/20	120 + 180 min	C	Gedocumenteerd schrijven; getoetst aan de hand van een betogende tekst; de opdracht voor deze tekst, met daarin tekstsoort, doel en publiek, zijn gegeven	TW 2
7	Presentatie literatuur	E4: 1/20	20 min	E	Presentatie over gelezen literair werk in literairhistorische context	9/10/11
8	Inleveropdracht				Boekverslag 8 (poëzie)	12
9	Mondeling literatuur	E5: 4/20	20 min	E	Letterkunde 3: Dit mondeling tentamen gaat over de inhoud van het leesdossier: 7 boeken en 1 dichtbundel. De lijst wordt in overeenstemming met de docent vastgesteld. Het leesdossier wordt uiterlijk 1 week voorafgaand aan het mondeling aan de docent overhandigd.	TW 3

Stofomschrijving CE: Leesvaardigheid; tekstbegrip (domein A)

Stof: Nieuw Nederlands 4/5 HAVO
Examentraining CSE

De opdrachten voor het leesdossier dienen in een map verzameld te worden. Dit vormt de basis voor het mondelinge examen in of rond toetswseek 3. De eisen die aan dit dossier gesteld worden zijn beschreven in de Reader Leesdossier.

Domeinen:

- A: Leesvaardigheid
- B: Mondelinge taalvaardigheid
- C: Schrijfvaardigheid
- D: Argumentatieve vaardigheden
- E: Literatuur

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
0	Gem. H4	E0 : 4/15			Gemiddelde SE en PO 4HAVO	4 HAVO
1	Praktisch	E1 : 1/15	90 min	A t/m G	Een praktische toets welke bestaat uit een praktisch deel en een theoretisch deel waarin de praktische handelingen uitgewerkt worden. Afronding vindt plaats in het lesuur. Beoordelingscriteria zijn: voorbereiding, uitvoering en verslaggeving.	39
2	Schriftelijk	E2 : 3/15	135 min	A t/m G	Atoombouw, koolstofchemie, brandstoffen, chemisch rekenen, zuren en basen, kwalitatief en kwantitatief onderzoek, rekenen aan reactiewarmte en reactiesnelheid. Boeken; 4 HAVO + 5 HAVO Chemie 7 ^e ed. hfst 1+2+4+§5.4 + hfst 6 t/m 8	TW1
3	Praktisch	E3 : 1/15	90 min	A t/m G	Een praktische toets welke bestaat uit een praktisch deel en een theoretisch deel waarin de praktische handelingen uitgewerkt worden. Afronding vindt plaats in het lesuur. Beoordelingscriteria zijn: voorbereiding, uitvoering en verslaggeving.	48
4	Schriftelijk	E4 : 3/15	135 min	A t/m G	Zouten, chemisch rekenen, onderzoek doen, energie en reactiesnelheid , procestechnologie, biochemie	TW2

					Boeken 4 HAVO + 5 HAVO Chemie 7e ed.; Hfst 2+3+4+5+8+9+10	
5	Schriftelijk	E5 : 3/15	135 min	A t/m G	Boek 4 HAVO Chemie 7 ^e ed.; Hfst 1 t/m 7 en 5 HAVO Chemie 7 ^e ed.; Hfst 8 t/m 13	TW3

Stofomschrijving C.E.:

4 HAVO Chemie 7^e ed. Hfst 1 t/m 7 en 5 HAVO Chemie 7^e ed. Hfst 8 t/m 13

Let op: Het gebruik van een grafische rekenmachine is niet toegestaan bij scheikunde.

Toelichting;

* In alle schoolexamens zullen onderdelen uit de verschillende (A t/m G) domeinen van het examenprogramma aan de orde komen. Voor het schoolexamen (en het praktisch examen) moet je voorbereid zijn op het rekenwerk; massa, volume, dichtheid, gehaltenes en percentages, rekenen aan reacties, molariteiten, enz.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
1	SE Havo4	E1: 1/5	60 min	E	H8: Statistiek 3 Excel praktische toets	38
2	Schriftelijk	E2: 1/5	135 min	A,B,C,D	H4: Handig tellen H7: Veranderingen	Toetsweek 1
3	Schriftelijk	E3: 1/5	135 min	A,C,E	H9: Exponentiele verbanden H10: Statistiek gebruiken	Toetsweek 2
4	Schriftelijk	E4: 2/5	135 min	A,C,E	H11: Formules en variabelen H12: Examentraining	Toetsweek 3

Methode: Getal en ruimte havo A 11^e editie deel 1 en 2 en 12^e editie deel 3

Gebruik van een grafische rekenmachine is toegestaan.

Een eventuele tussentoets is altijd over de stof die tot dan toe is behandeld. Het cijfer van de tussentoets wordt alleen meegenomen in het cijfer van de eindtoets van de betreffende periode als het cijfer hoger is dan dat van de eindtoets.

De weging van de tussentoets is 20%.

Het is niet mogelijk een tussentoets te herkansen of in te halen.

Domeinen

- A. Vaardigheden
- B. Algebra en tellen
- C. Verbanden
- D. Verandering
- E. Statistiek

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
0	Gem. H4	E0: 1/4			Gemiddelde uit H4	
1	Schriftelijk	E1: 1/4	135 min	A, B, C en D	Hoofdstuk 8: Goniometrie Hoofdstuk 9: Exponentiële verbanden	TW 1
2	Schriftelijk	E2: 1/4	135 min	A, B, C en D	Hoofdstuk 7: Lijnen en cirkels Hoofdstuk 10: Meetkundige berekeningen	TW 2
3	Schriftelijk	E3: 1/4	135 min	A, B, C en D	Hoofdstuk 11: Verbanden en functies Hoofdstuk 12: Examentraining (keuze van docent uit de onderwerpen: Algemene vaardigheden, Differentiaalrekening, Exponenten en logaritmen, Goniometrie, Meetkunde)	TW 3

Gebruik van een grafische rekenmachine is toegestaan.

Een eventuele tussentoets is altijd over de stof die tot dan toe is behandeld. Het cijfer van de tussentoets wordt alleen meegenomen in het cijfer van de eindtoets van de betreffende periode als het cijfer hoger is dan dat van de eindtoets.

De weging van de tussentoets is 20%.

Het is niet mogelijk een tussentoets te herkansen of in te halen.

Domeinen:

- A. Vaardigheden
- B. Functies, grafieken en vergelijkingen
- C. Meetkundige berekeningen
- D. Toegepaste Analyse